

KOVÁCS KATINKA

Magyartanár-közösségi művelődés tanára
 Osztatlan, 11. félév
 Eszterházy Károly Katolikus Egyetem
 Bölcsészettudományi és Művészeti Kar

Témavezető:

Dr. Takács Judit
 egyetemi docens, EKKE BMK

NÉVATTITŰD-VIZSGÁLAT AZ ASZÓDI EVANGÉLIKUS GIMNÁZIUM HÁROM ÉVFOLYAMÁN

Kulcsszavak: névattitűd; névkompetencia; névpreferencia; interdiszciplinaritás; tanításmódszertan

A kutatás célja az Aszódi Evangélikus Petőfi Gimnázium, Általános Iskola és Kollégium 5., 7. és 10. évfolyamos tanulóinak többszempontú névattitűd-vizsgálata. Kutatásom középpontjában a diákok névkompetenciája, névízlése, névválasztási és névhasználati preferenciái, névasszociációi, valamint névattitűdje áll. Az adatgyűjtés, melyben 117 tanuló vett részt, kérdőíves módszerrel történt, ebből vonok le a következtetéseket, illetve állapítom meg a korosztályi és nemi különbségeket. Az eredményeket tekintve elmondható, hogy mindhárom korosztály rendelkezik valamilyen szintű személynevekkel kapcsolatos névkompetenciával. A tanulók 85%-a szereti, illetve sokan közülük ritkának, különlegesnek tartják saját keresztnévüket. A válaszadók fele a becenévi megszólítást részesíti előnyben. A diákok által legszebbnek vélt keresztnévek között magas arányban jelennek meg a manapság gyakori, divatos nevek (pl. Hanna, Anna, Levente, Bence). A gyerekek névízlése igen konzervatív, a rövid, gyakori neveket részesítik előnyben. A diákok névpreferenciáját főként személyes kötődéseikből fakadó érzelmeik, az általuk fontosnak tartott személyek nevei befolyásolják. Több tanuló a saját nevét tartja a legszebbnek. A felújított neveket, az újabban átvett jövevényneveket, az ún. hagyományos magyar neveket, valamint a virág- és gyümölcsneveket egyértelműen elutasítják. A tanulók válaszai alapján nem jelenthető ki egyértelműen, hogy inkább az újító vagy a hagyományos tendencia érvényesül ízlésükben. A névválasztás során a gyerekek szerint a név egyedisége, hangzása és a családnévhez illősége a legfontosabb szempont. A válaszadók több mint fele (56%-a) nyilatkozott úgy, hogy a névválasztás során befolyással van rá valamelyik médium, adataim azt mutatják, hogy minél idősebbek a diákok, annál inkább. Főként filmekből és sorozatokból merítenek ihletet, de a könyvek és a játékok is többször előfordulnak a válaszok között. A vizsgált tanulók esetében nem jelenthető ki, hogy az idősebb tanulók hajlamosabbak lennének egy-egy név kapcsán sztereotipizálni, elvontabb kategóriákban gondolkodni.

Az eredmények bemutatását követően arra is rámutatok, miért elengedhetetlen a diákok számára a névtani tájékozottság, milyen pedagógiai feladatok jelennek meg a névtan kapcsán, illetve milyen módszerekkel lehet a tudományág interdiszciplinaritását kihasználva az ismereteket más tantárgyak keretén belül oktatni.